

Leerdoelen

- jouw karakter beschrijven op basis van de Big 5;
- het verschil zien tussen je karakter en je gedrag in verschillende situaties.

Wat heb je nodig?

-

Tijd

Activiteiten

10 min.

Start/ uitleg

Om uiteindelijk te kunnen kiezen wat bij ze past, is het belangrijk dat leerlingen zelfkennis ontwikkelen, bijvoorbeeld over hun karaktereigenschappen.

In deze les gaan de leerlingen aan de slag met het Big 5-model. Dit model wordt door psychologen gebruikt om een algemeen beeld te krijgen van iemands karakter. Het model is gebaseerd op basisneigingen: hoe ga je om met jezelf, anderen en spanningen?

Opdracht A

Bespreek het informatieblok in het werkboek met de klas.

Benadruk dat veel mensen uiteindelijk ergens in het midden van deze lijnen zitten. Soms zitten mensen bij een van deze lijnen erg ver naar links of rechts, maar je hoeft dus niet per se te kiezen tussen twee uitersten. Verder heeft iedereen van alle vijf de onderdelen iets in zich.

Leg uit dat in deze les de karaktereigenschappen van mensen volgens een bepaald model worden besproken, maar dat dit natuurlijk niet de enige manier is om een karakter te beschrijven.

Tip: wil je zelf meer over dit model weten voordat je deze les geeft? Onderstaand filmpje (in het Engels) biedt een heldere uitleg: The Big Five Personality Traits Explained. Dit filmpje is ook te vinden in de digitale omgeving.

15 min.

Kern**Opdracht B**

De vijf onderdelen van de Big 5 worden in het werkboek steeds met twee uitersten weergegeven. Elke eigenschap is een doorlopende lijn: niemand zal altijd helemaal rechts of helemaal links uitkomen. De leerlingen delen zichzelf per lijn in op de plek die zij bij zichzelf vinden passen. Het gaat hierbij om een algemeen beeld van het eigen karakter; dat mensen zich in sommige situaties anders gedragen dan volgens hun basisneiging, komt aan bod bij opdracht C.

Opdracht C

De leerlingen geven nu voor verschillende situaties aan waar op de lijn hun gedrag staat. Ze ondervinden hierbij dat ze zich hoogstwaarschijnlijk niet in alle drie de situaties precies hetzelfde gedragen/voelen. Hun kruisjes zullen soms afwijken van wat ze bij opdracht B hebben ingevuld.

10 min.

Afsluiting Leerlingen vullen de reflectie in.

Bespreek:

- Waarom zijn je neigingen soms verschillend van je eerste kruisje? Vind je dit oké? Waarom wel/niet?
- Kun je zelf nog extra situaties bedenken waarin je je anders neigt te gedragen?

Benadruk dat het normaal is dat je je in verschillende situaties verschillend kunt gedragen. Basiseigingen hoeven zich niet in elke situatie (hetzelfde) te uiten. Het belangrijkste is dat leerlingen weten of ze zich gesteund en uitgedaagd voelen in bepaalde situaties, of dat deze zo ver buiten hun comfortzone liggen dat ze stomweg niet bij hen passen. Dat gaat later helpen bij het maken van belangrijke keuzes.

Leerdoelen

- uitleggen hoe jij keuzes maakt;
- vertellen wat jij nodig hebt om goede keuzes te maken.

Wat heb je nodig?

-

Tijd

Activiteiten

10 min.

Start/ uitleg

In deze les onderzoeken leerlingen hun eigen keuzestijl. Bespreek de stijlen uit de infographic klassikaal, zodat de leerlingen van alle zes een duidelijk beeld hebben. Deze keuzestijlen kunnen ook door of naast elkaar worden gebruikt. Ook kan het per situatie verschillen hoe een keuze wordt gemaakt. Als leerlingen weten hoe ze keuzes maken, weten ze ook beter welke hulp ze nodig hebben bij belangrijke keuzes, en wat hun valkuilen zijn bij het kiezen.

Benadruk dat er geen goed of fout is qua keuzegedrag! Iedereen pakt het anders aan en het gaat hier vooral om zelfkennis.

10 min.

Kern

De leerlingen krijgen in het werkboek zes situaties voorgeschoteld waarin een keuze moet worden gemaakt. De leerlingen schrijven bij elke situatie op welke keuzestijl(en) ze zouden gebruiken. Benadruk dat keuzestijlen prima kunnen verschillen per situatie. Dit hoeft echter niet per se.

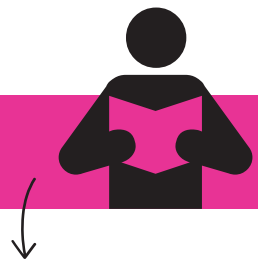
10 min.

Afsluiting

De leerlingen beantwoorden de reflectievragen.

Bespreek met de klas of tijdens een mentorgesprek:

- Welke keuzestijlen gebruiken de leerlingen vaak en welke juist niet?
- Zijn de leerlingen blij met hun eigen keuzestijlen?
- Wat zouden ze eventueel anders willen doen?
- Wat hebben de leerlingen nodig om een goede profielkeuze te kunnen maken?

Leerdoelen

- jouw kernkwaliteiten benoemen;
- uitleggen wat jouw valkuilen, uitdagingen en allergieën zijn.

Wat heb je nodig?

- elke leerling een device met internet.

Tijd

Activiteiten

5 min.

Start/ uitleg

Er is een verschil tussen kernkwaliteiten en kwaliteiten/vaardigheden. Zo kan een vaardigheid zijn dat je goed kunt voetballen, maar is je kernkwaliteit dat je sportief bent. Of een kwaliteit kan zijn dat je goed kunt leren, maar de kernkwaliteit die daarbij hoort is dat je een echte doorzetter bent, of juist dat je analytisch bent ingesteld. Nog een kwaliteit kan zijn dat je super netjes werkt, waarbij de kernkwaliteit hoort dat je gestructureerd bent.

Bespreek met de klas dit verschil tussen kernkwaliteiten en vaardigheden. Bespreek bovenstaande voorbeelden en vraag of er iemand is die nog een voorbeeld kan noemen.

25 min.

Kern

Opdracht A

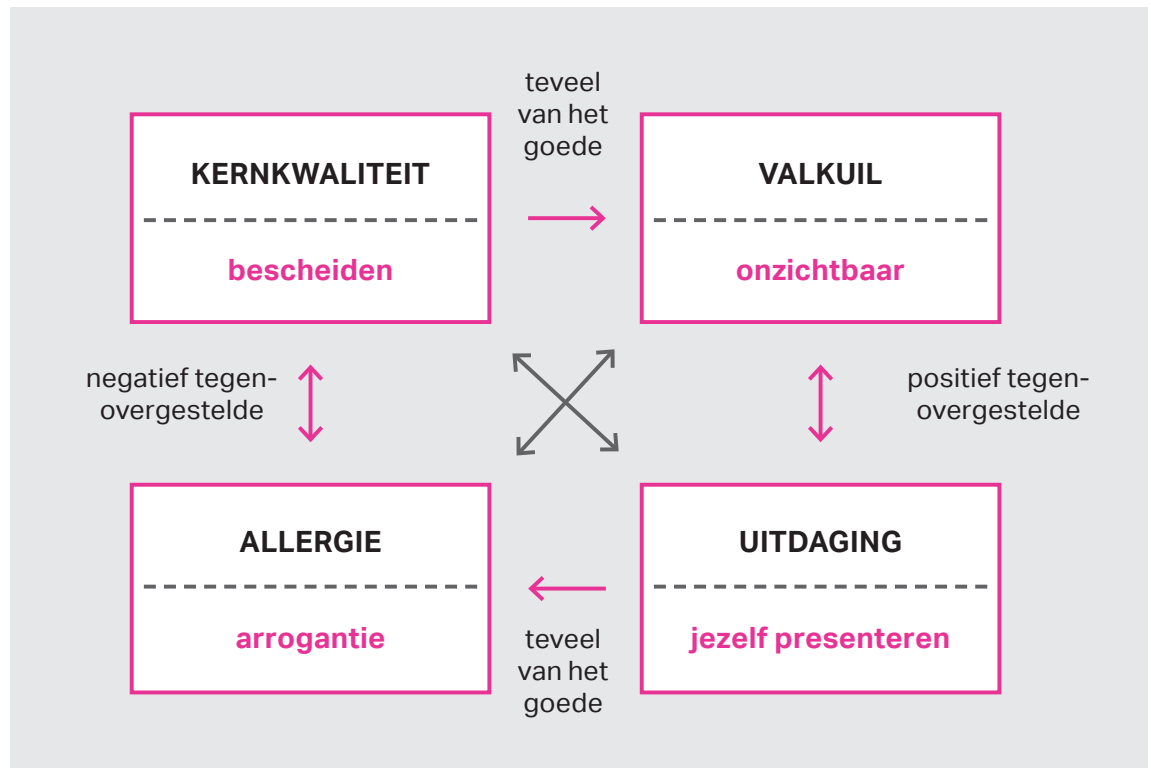
De leerlingen omcirkelen in het werkboek drie kernkwaliteiten die bij ze passen. Er is in het werkboek ook ruimte om andere kernkwaliteiten op te schrijven. Herkennen leerlingen zich niet helemaal in de gegeven opties, dan kunnen ze op Google een uitgebreidere lijst van kernkwaliteiten zoeken en zelf nog opties toevoegen.

Opdracht B

De leerlingen maken van elk van de drie gekozen kernkwaliteiten een kernkwadrant. Deel onderstaande uitleg met de leerlingen en bespreek het voorbeeld.

Door het maken van een kernkwadrant diep je een van je kernkwaliteiten uit. Wat is de valkuil die bij deze kwaliteit hoort? Wat is dan de uitdaging om deze valkuil te vermijden? En wat houdt je tegen om deze uitdaging aan te gaan/hoe wil je niet zijn en wat is dus je allergie? Wil je zelf wat meer uitleg hebben voordat je deze les geeft? Bekijk dan het filmpje: Een voorbeeld van een kernkwadrant in 2,5 minuut. Dit filmpje is ook te vinden in de digitale omgeving.

Tip: Vinden de leerlingen dit lastig? Maak dan samen met de klas een voorbeeld op het bord van een kwaliteit die jij zelf hebt. De leerlingen mogen elkaar zeker ook helpen bij het invullen.

10 min.

- Afsluiting** Bespreek klassikaal van een aantal leerlingen, of in individuele mentorgesprekken, de antwoorden op de vragen van de afsluiting.
- Van welke valkuil/allergie hebben ze het meeste last?
 - In welke situaties liepen ze hier tegenaan en hoe hebben ze het toen opgelost?

Tijd

Activiteiten

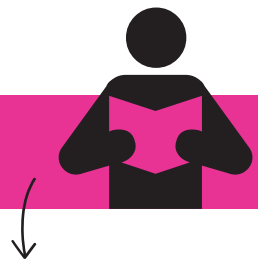
7 x 1 min.

**Thuis-
opdracht**

De leerlingen schrijven een week lang elke dag minstens één ding op waar ze die dag blij van werden.

Na deze week bespreek je de opdracht met de leerlingen na, klassikaal of in een mentorgesprek:

- Bij wie zit er een rode draad in de bevindingen? Heeft het vaak te maken met muziek, natuur, bewegen, cultuur, sociale contacten, etc.? Of is het een mix van allerlei soorten blijmakers?
- Wat zegt deze opdracht over de leerling?

Tijd

Activiteiten

30 min.

**Portfolio-
opdracht**

In deze opdracht mogen leerlingen creatief aan de slag met een karakterbeschrijving van zichzelf. Daar moet minimaal een keuzestijl, een karaktereigenschap, een kernkwaliteit en iets waar ze blij van worden in terugkomen. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld een (waargebeurd of fictief) verhaal schrijven waarin de vereisten worden verwerkt, of een karikatuur/zelfportret tekenen/schilderen waarop de vereisten te zien zijn. Leerlingen mogen bij deze opdracht buiten de kaders denken qua vorm, zolang ze de inhoud maar meenemen en aan het eind de reflectievragen beantwoorden.

Je kunt voor deze opdracht een beoordeling geven en/of er een opmerking bij plaatsen. Deze rubric kun je gebruiken om tussentijds feedback te geven op het LOB-proces van je leerlingen en als aanknopingspunt voor een LOB-gesprek. In de digitale omgeving vind je de invulbare rubrics om te downloaden of te printen.

Rubric voor beoordeling:**De leerling heeft de opdracht op tijd ingeleverd:**☐ ja ☐ nee**De leerling heeft de opdracht compleet ingeleverd:**☐ onvoldoende ☐ voldoende ☐ uitstekend**De leerling toont inzicht in de eigen karaktereigenschappen:**☐ onvoldoende ☐ voldoende ☐ uitstekend**Geef advies aan de leerling om deze te stimuleren:**

*Bijvoorbeeld: waar kan de leerling nog meer over nadenken?
Waar kan de leerling op letten? Wat kan de leerling bekijken of
bezoeken voor meer inspiratie/informatie? Ken je misschien iemand
met wie de leerling eens zou kunnen praten?*